

ІСАЧЕНКО ЮЛІЯ ВАЛЕРІЇВНА
КОСТЕНКО ТЕТЯНА АНДРІЇВНА

*студентки II курсу, факультет «Фінансовий»,
Університет митної справи та фінансів,
м. Дніпро, Україна*

ПРОБЛЕМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ

Ключові слова: *фінансовий контроль, фінансово-бюджетна дисципліна, фінансова система.*

В сучасних умовах стрімкого збільшення масштабів фінансової діяльності держав, юридичних і фізичних осіб, а також ускладнення зв'язків і відносин у фінансово-економічній сфері і життєдіяльності кожної країни відбувається посилення ролі державного фінансового контролю у досягненні національних стратегічних цілей [1].

Висвітленням питання, пов'язаного із проблемами державного фінансового контролю, детально займалися багато вчених, зокрема В.В. Поліщук, Н.В. Шевченко, Л. В. Лисяк, В. П. Нагребельний, О. О. Репетько, Є.М. Романів, Н. Р. Хачатрян, С. І. Юрій тощо.

Державний фінансовий контроль – це різновид фінансового контролю, що здійснюється відповідними державними органами, який полягає у встановленні фактичного стану справ щодо дотримання вимог чинного законодавства на підконтрольному об'єкті, спрямований на забезпечення законності, фінансової дисципліни і раціональності в ході формування, розподілу, володіння, використання та відчуження активів, що належать державі [2].

Метою державного фінансового контролю є виявлення відхилень від прийнятих норм та стандартів, порушень принципів законності, ефективності і економії витрачання матеріальних ресурсів на найбільш ранній стадії для того, щоб мати можливість вжити коригувальних заходів, а в окремих випадках – притягти винних до відповідальності, отримати компенсацію за заподіяну шкоду або здійснити заходи щодо запобігання або скорочення подібних порушень у майбутньому.

Проблема забезпечення прозорості та законності окремих ланок фінансової системи України за всіх часів привертала до себе пильну увагу вчених і фахівців. Поряд із цим, як свідчать, офіційні статистичні дані, щодо

тенденцій розвитку фінансової системи та окремих її частин – проблема все ще існує та потребує негайного вирішення [4].

Серед основних проблем створення ефективного державного фінансового контролю можна виділити наступні:

- недосконале правове поле та методологічне забезпечення;
- відсутність дієвої системи внутрішнього фінансового контролю;
- недостатня увага контрольним діям, які забезпечують профілактичну функцію контролю;
- громіздка та неефективна організаційно-функціональна структура системи державного фінансового контролю;
- незадовільний стан фінансово-бюджетної дисципліни;
- низька відповідальність учасників бюджетного процесу.

Основними принципами державного фінансового контролю є:

- законність;
- повнота і суцільність перевірок;
- відшкодування збитків;
- відповідальність винних службових осіб за допущені порушення.

Можна виділити такі основні напрями удосконалення державного фінансового контролю (рисунок 1):

Рисунок 1 – Основні напрями удосконалення системи державного фінансового контролю

Важливою вимогою до побудови сучасної системи державного фінансового контролю на всіх рівнях господарювання є здійснення контролю

на основі забезпечення чіткої взаємодії і координації зусиль всіх учасників фінансово-бюджетних відносин для вирішення завдань державного фінансового контролю. Сучасна система державного фінансового контролю повинна бути побудована таким чином, щоб можна було швидко й ефективно налаштовуватись на вирішення нових завдань та викликів [3].

Таким чином, тільки комплексна реалізація зазначених вище заходів забезпечить найкращий ефект від їх запровадження.

Отже, система державного фінансового контролю, що сьогодні склалася в Україні, не відповідає вимогам сучасності. Існування розрізненості та неузгодженостей в тлумаченні чисельних нормативно-правових актів, що регулюють систему державного фінансового контролю, відсутність її цілісності, єдиного інформаційного простору знижує ефективність самого контролю, та не дозволяє державі оперативно й дієво реагувати на новітні тенденції, впливати на економіку в цілому. Вирішення проблем організації та функціонування державного фінансового контролю можливо шляхом системного вдосконалення діяльності органів фінансового контролю, підвищення рівня культури державного управління, спрямованого на підвищення ефективності використання державних фінансів, яке має вирішальне значення для економічного розвитку України та суспільного добробуту.

Список літератури:

1. Лисяк Л. В. Розвиток державного фінансового контролю в Україні / Л. В. Лисяк // Економічний вісник університету. – 2015. – № 26(1). – С. 200-206.
2. Поліщук В. В. Напрямки удосконалення системи державного фінансового контролю: впровадження стратегічного аудиту / В. В. Поліщук // Публічне управління: теорія та практика. – 2014. – №1. – С. 145-149.
3. Романів Є. М. Необхідність та напрямки удосконалення системи державного фінансового контролю в Україні як вимога сьогодення / Є. М. Романів // ScienceRise. – 2016. – № 2(1). – С. 35-38.
4. Шевченко Н. В. Актуальні питання реформування системи державного фінансового контролю в Україні / Н. В. Шевченко // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2013. – № 2. – С. 280-284.